

Секція 1. Сучасні тенденції розвитку підприємств харчової промисловості

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК В НАПРЯМКУ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ МЕГАТРЕНДІВ

Стахурська С.А., к.е.н.

Національний університет харчових технологій

Якщо обсяг капітальних інвестицій в Україні у 2019 р. зріс на 11% в порівнянні з попереднім роком, то уже в першому кварталі 2020 р. в порівнянні з першим кварталом 2019 р. відбулося скорочення на 35%. Аналогічне скорочення відбулося і в першому півріччі (-34,9%). Загалом інвестиції в економіку України скоротилися більш ніж на третину і переважно це відбулося у сфері мистецтва, розваг, відпочинку, спорту (на 74,4%), організації харчування та тимчасового розміщення (на 57,8%), транспорту та кур'єрської служби (на 54,5%) [1]. Це свідчить про згортання процесів зростання та розвитку, про відсутність активного відтворювального економічного процесу. Очевидно сучасні виклики спонукають задуматися над зміною орієнтирів діяльності.

Україна намагається активізувати інноваційно-інвестиційні процеси, зокрема шляхом пом'якшення інвестиційного клімату, що знайшло своє відображення в зниженні кредитних ставок, в створенні та запуску грантових державних програм для творців стартапів тощо. У серпні була запущена грантова програма для творців стартапів. Раніше дев'ять українських стартапів отримали державне фінансування в рамках програми Держфонду "Український фонд стартапів" (УФС). Фонд надає гранти компаніям і фізичним особам-підприємцям на початкових стадіях їх розвитку (pre-seed і seed). УФС за підсумками сьомого і восьмого пітч (презентація проекту перед потенційними інвесторами), проведених 23 червня і 3 липня, прийняв рішення виділити 300 тисяч доларів 9 українським стартапам. Зокрема, понад 25 тисяч доларів отримали такі стартапи: Jooli (додаток для контент-маркетологів і піар-фахівців, сфокусований на малих і середніх компаніях); IZIVIZ (дрон для

візуального інспектування); Elomia (додаток з віртуальним другом-психологом); RunAn (спортивний трекер, який дозволяє знизити травматичність і підвищити ефективність бігу шляхом контролю техніки бігу); Vicovery (проєкт моніторингу психічного і фізичного біполярного стану людини у реальному часі); Gymcerebrum (платформа штучного інтелекту з унікальним комп'ютерним зором, яка буде функціонувати на території фітнес-клубу як віртуальний тренер). Крім цього, понад 50 тисяч доларів отримали такі стартапи: Neverdark (проєкт виробництва камінів з вогнем без диму, запаху та без димоходу); "Ревізіон" (сервіс для зворотного зв'язку); Upswot (система для підвищення ефективності продажів, спрямована на малий і середній бізнес, з безперервним моніторингом та інсайтами із 117 альтернативних джерел даних). Станом на 3 вересня 2020 року українські стартапи залучили більше \$ 500 мільйонів інвестицій [2]. Спрямування коштів УФС за видами стартапів вказують на тенденції змін щодо звичного орієнтування інвестицій і ці зміни починають відбуватися в напрямку Цілей сталого розвитку, підсумкового документу Саміту ООН "Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року" (вересень 2015 р.). Серед 17-ти Цілей сталого розвитку: подолання бідності; подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства; забезпечення здорового способу життя та сприяння добробуту для всіх у будь-якому віці; забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії для всіх; створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям; забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва тощо. Україна, як і інші країни-члени ООН, приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку. Протягом 2016–2017 років тривав широкомасштабний та всеосяжний процес адаптації Цілей сталого розвитку з урахуванням українського контексту. Кожна глобальна ціль була переглянута, беручи до уваги специфіку національного розвитку. Результатом цієї роботи стала національна система, яка складається із 86 завдань національного розвитку [3].

При формуванні програм інноваційно-інвестиційного розвитку варто враховувати найперспективніші напрями соціоекономічного розвитку, які були представлені в Доповіді про можливості майбутнього ООН, де були визначені найкращі виходи з нинішньої кризи, викликані пандемією COVID-19. Дослідники виділили шість мегатрендів, що трансформують світ. Ці тренди трансформують, змінюють індустрії, економіки й суспільства та породжують незліченні можливості для підвищення ВВП і поліпшення соціального добробуту . У найближчі п'ять років найкращі ринкові ніші створять ексабайтова економіка, економіка добробуту, вуглецево-нейтральна економіка, економіка замкнутого циклу, економіка біоросту і економіка вражень [4].

Література

1. Інвестиції в економіку України скоротилися більш ніж на третину – Держстат. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/kapitalni-investiciji-v-ekonomiku-ukrajini-skorotilisya-do-163-8-mlrd-grn-novini-ukrajina-11140400.html> (дата звернення:30.10.2020).
2. Українські стартапи залучили понад \$500 мільйонів інвестицій. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/investiciji-v-ukrajinu-v-ukrajinski-startapi-investuvali-500-milyoniv-novini-ukrajina-11133704.html> (дата звернення: 30.10.2020).
3. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь 2017. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf (дата звернення:30.10.2020).
4. Шість економік майбутнього: де в ООН побачили ринки на \$30 трлн URL: <http://www.management.com.ua/tend/tend1238.html> (дата звернення: 30.10.2020).